

Glossary

Sözlükçe

This glossary provides definitions/explanations for all English words or phrases used in the survey selected by partners from across EU member states as possibly requiring clarification or further amplification.

Bu sözlükçe partner AB üye ülkeleri partnerlerinin ankette kullanılan bazı terim ve söz öbeklerine tanımlama ve açıklama getirmek amacıyla verilmektedir.

KEY CONCEPTS: ANAHTAR KAVRAMLAR:

Competence Yeterlilik	<p>A necessary range of knowledge, skill and abilities to carry out the duties of the work. The knowledge, skills and abilities needed to be able to work / practise as a speech and language therapist safely and effectively, independently.</p> <p>Bir işin görevlerini başarmak için gerekli düzeydeki bilgi, beceri ve yetkinliklerdir. Bir DKT'nin, bağımsız olarak güvenli ve etkin bir şekilde çalışabilmek/uygulama yapabilmesi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinliklerdir.</p>
Generic Competences Genel Yeterlilikler	<p>Generic refers to something that is general, common, or inclusive rather than specific, unique, or selective.</p> <p>Belli, tek ya da seçilmiş bir konuya özgü olmaktan öte daha genel, yaygın ve kapsayıcı olan yeterliliklerdir.</p> <p>Tuning distinguishes three types of generic competences: Instrumental, Interpersonal-intrapersonal, systemic.</p> <p>Uyum yöntemi üç tip genel yeterlilik tanımlamıştır: İşlevsel, kişilerarası-öze dönük ve bütüne etki eden.</p>
Instrumental competences İşlevsel yeterlilikler	<p>Instrumental competences: cognitive abilities, methodological abilities, technological abilities and linguistic abilities;</p> <p>İşlevsel yeterlilikler: Bunlar, bilişsel, yöntemsel, teknolojik ve dilbilimsel yetkinliklerdir;</p>
Interpersonal and intrapersonal competences Kişilerarası ve öze dönük	<p>Interpersonal competences: individual abilities like social skills (social interaction and co-operation);</p> <p>Kişilerarası yeterlilikler: sosyal etkileşim ve işbirliği gibi</p>

yeterlilikler	kişisel sosyal becerilerdir;
Systemic competences Bütüne etki eden yeterlilikler	Systemic competences: abilities and skills concerning whole systems (combination of understanding, sensibility and knowledge; prior acquisition of instrumental and interpersonal competences required). Bütüne etki eden yeterlilikler: Bunlar tüm sistemi kapsayan beceri ve yetkinliklerdir (işlevsel ve kişilerarası yeterlilikleri önceleyen anlayış, duyarlılık ve bilgi gibi beceri ve yetkinliklerin kombinasyonu)
Subject Specific Competences Alana/Mesleğe özgü yeterlilikler	In this case, competences specific to work of a speech and language therapist. Dil ve konuşma terapistinin işine özgü yeterliliklerdir.
Tuning Methodology Uyum Yöntemi	The project "Tuning educational structures in Europe" started in 2000, by a group of universities who wished to address the issues posed by the Bologna declaration collectively, coordinated by the University of Deusto (ES) and the University of Groningen (NL). "Avrupa'daki eğitim yapılarını/programlarını uyumlulaştırma" (Avrupa Müktesabına Uyum Süreci kapsamında) 2000 yılında Bologna deklarasyonunda vurgulanan konulara odaklanmak üzere Deusto Üniversitesi ile Groningen Üniversitesi'nin koordinasyonunda bir grup üniversitenin işbirliğiyle başlatılan bir projedir. In the framework of the Tuning project a methodology has been designed to understand curricula and to make them comparable. Bu çerçevede Uyum projesi, eğitim-öğretim programlarının anlaşılması ve birbirleriyle ilişkilendirilerek karşılaştırılabilir kılınması için desenlenmiştir (Türkiye'deki Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, Yaşam Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, Mesleki Yeterlilikler bu çalışmalara örnek gösterilebilir). Five lines of approach have been distinguished to organize the discussions in the subject areas: Bu alanlardaki çalışmalar 5 düzeyde ele alınmıştır: 1) Generic (general academic) competences,

	<p>1) Genel (genel akademik) yeterlilikler</p> <p>2) Subject-specific competences,</p> <p>2) Alana/mesleğe özgü yeterlilikler</p> <p>3) The role of ECTS as an accumulation system</p> <p>3) AKTS (Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi) sisteminin rolü</p> <p>4) Approaches to learning, teaching, and assessment and</p> <p>4) Öğrenme, öğretme ve değerlendirme/ölçme yaklaşımları</p> <p>5) The role of quality enhancement in the educational process (emphasizing systems based on internal institutional quality culture). 5) Eğitim sürecinde kalite güvence sisteminin rolü (kurumlarda kalite kültürüne dayalı sistemlerin vurgulanması)</p>
--	--

WORDS /PHRASES IN THE SURVEY ANKET İÇERİSİNDE YER ALAN SÖZCÜK/SÖZCÜK ÖBEKLERİ	DEFINITION/EXPLANATION TANIMLAMA/AÇIKLAMA
<p>Appropriate feedback</p> <p>Uygun geribildirim</p>	<p>Appropriate: suitable for a particular person or place or condition</p> <p>Uygun: Belirli bir kişi, yer veya durum için elverişli/uygun olan</p> <p>Feedback:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. information given in response to a person's performance of a task, etc., often used as a basis for improvement 2. Specific information about a person's current behaviour in order to help him/her either continue the behaviour or modify the behaviour. <p>Geribildirim:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1- Bir kişinin belirli bir görev performansına yönelik verilen bilgi, sıklıkla gelişmenin temeli için kullanılır; dönüt 2- Kişinin mevcut davranışını devam ettirmesi veya

	şekillendirmesine yönelik belirli bilgi
Appropriate therapy techniques Uygun terapi tekniği	<p>A practical method or procedure that is effective in achieving an aim, a procedure used to accomplish a specific activity or task that is aimed to improve a patient's condition and which is suitable for that specific condition</p> <p>Belirli bir amaca ulaşmayı etkili kılan pratik bir yöntem veya prosedür; vakanın içinde bulunduğu durumunu iyileştirmeyi amaçlayan ve özellikle bu duruma uygun olarak gerçekleştirilen aktivite.</p>
Assessment Değerlendirme	<p>Evaluation of the patient or client for the purposes of forming a diagnosis and plan of treatment</p> <p>Tanılama ve terapi planlama amaçlı hasta veya vakanın değerlendirilmesi süreci</p>
Assessor Değerlendiren	<p>Person who carries out an assessment (see above)</p> <p>Değerlendirmeyi yapan kişi</p>
Audit trail Denetimli izleme	<p>A step by step chronological record of actions e.g. interactions with a specific patient, from which a history of events may be reconstructed. The existence of a reliable, easy-to-follow audit trail is considered one indication of good internal control in an organization.</p> <p>Belirli bir hastayla etkileşim sırasında, olguların yeniden yapılandırılmasını sağlayabilecek, adım adım tutulan eylemlerin kronolojik kayıtları. Güvenilir, kolay takip edilen bir denetimli izleme sürecinin varlığı, kurumlardaki iyi iç kontrolün bir göstergesidir.</p>
Caseload Vaka yükü	<p>The number of cases with which an SLT is concerned at one time; the number of cases which are the responsibility of a particular SLT. Sometimes also the type of cases dealt with by an SLT, e.g. paediatric, adult acquired.</p> <p>DKT'nin bir seferde ilgilenmek durumunda olduğu vaka sayısı; belirli bir DKT'nin sorumluluğundaki vaka sayısı. Bazı durumlarda, DKT tarafından ilgilenilen vakaların çeşidi, örn. pediatrik, yetişkin/edinilmiş.</p>
Counsellor Danışman	<p>Someone who gives advice about problems, especially personal, social, or psychological problems</p> <p>Özellikle kişisel, sosyal ve psikolojik problemler hakkında</p>

	tavsiyeler veren kişi
Critical reflection skills Kritik düşünme becerileri	<p>The ability to think back on one's experiences, integrate knowledge gained from experience with knowledge possessed, and take action on insights gained in this way. Critical reflection is the process by which adults identify the assumptions governing their actions, locate the historical and cultural origins of the assumptions, question the meaning of the assumptions, and develop alternative ways of acting. Part of the critical reflective process is to challenge the prevailing social, political, cultural, or professional ways of acting. Through the process of critical reflection, adults come to interpret and create new knowledge and actions from their ordinary and sometimes extraordinary experiences. Critical reflection blends learning through experience with theoretical and technical learning to form new knowledge constructions and new behaviours or insights.</p> <p>Bir kişinin deneyimleri üzerinde yeniden düşünme becerisi, deneyimlerden kazanılan bilgiyle sahip olunan bilgiyi bütünleyerek harekete geçme. Kritik düşünme, yetişkinlerin eylemlerini yönetme varsayımlarını belirleme, bunları tarihsel ve kültürel olarak düzenleme, anlamlarını sorgulamak, ve eylemlerine farklı alternatifler geliştirme sürecidir. Kritik düşünme işleminin bir kısmı egemen sosyal, politik, kültürel ya da profesyonel eylemlilik yollarına meydan okumaktır. Kritik düşünmenin işlemleri boyunca, yetişkinler kimi zaman sıradan, kimi zaman sıradışı deneyimlerinden yorumlar çıkarır, yeni bilgiler ve eylemler yaratır. Kritik düşünme teorik deneyimler ve teknik öğrenmeyle, yeni bilgilerin yapılandırılmasını ve yeni davranış ya da anlayışları harmanlar.</p> <p>Learning by critical reflection creates new understandings by making conscious the social, political, professional, economic, and ethical assumptions constraining or supporting one's action in a specific context. Critical reflection's appeal as an adult learning strategy lies in the claim of intellectual growth and improvement in one's ability to see the need for and effect personal and system change. Reflection can be a learning tool for directing and informing practice, choosing among alternatives in a practice setting, or transforming.</p> <p>Kritik düşünme ile öğrenme kişinin belirli bağlamlardaki eylemlerini kısıtlama ya da desteklemede bilinçli olarak</p>

	<p>sosyal, politik, profesyonel, ekonomik ve etik varsayımları üreterek yeni anlayışlar yaratır. Kritik öğrenmenin yetişkin öğrenme stratejisi olarak çekiciliği entellektüel gelişime ve kişisel etki ve sistem değişikliği için ihtiyaçları görmeye dayanmaktadır. Kritik düşünme, pratikte yönlendirme ve bilgilendirme için öğrenme aracı, pratik alanlarda farklı alternatifleri seçme ya da dönüştürme olabilir.</p> <p>Ref: <i>Teaching Critical Reflection</i>, David Stein [online] Available at http://www.inspiredliving.com/business/reflection.htm: [Accessed 21/09/2011].</p> <p>Ref: Teaching Critical Reflection, Davit Stein (online). http://www.inspiredliving.com/business/reflection.htm adresinden ulaşılabilir: (erişim 21.09.2011)</p>
<p>Decision makers</p> <p>Karar kılıcı</p>	<p>People with the responsibility and authority to make decisions within an organization or public body, especially those that determine future direction and strategy, or those that control resources and budgets.</p> <p>Belirli bir organizasyonda veya toplumda özellikle gelecekteki yönelim ve stratejileri belirleyecek veya kaynakları ve bütçeyi kontrol edecek durumlarda karar vermede sorumlu ve yetkili olan kişiler.</p>
<p>Effectiveness of therapy</p> <p>Terapi etkililiği</p>	<p>Quality of therapy that brings about a desired change, that it is the therapy that is responsible for the change rather than any other factor.</p> <p>Hedeflenen/beklenen değişime ulaştıran terapinin kalitesi; diğer herhangi bir etmeden ziyade değişimden sorumlu olan terapi.</p>
<p>Empathy</p> <p>Empati</p>	<p>The ability to understand and share the thoughts, feelings, and behaviour of others</p> <p>Diğerlerinin duygu düşünce ve davranışlarını anlama ve paylaşma becerisi</p>
<p>Evidence</p> <p>Kanıt</p>	<p>Proof, something which proves or disproves; basis for belief or disbelief; knowledge on which to base belief</p> <p>Kanıt, delil; bir şeyin ispat edilmesi veya reddedilmesi, inanma veya inanma için temel, inanca temel oluşturan bilgi</p>
<p>Facilitator</p>	<p>Someone who makes progress easier, helps to bring about an outcome (as learning, productivity, or communication) by</p>

Kolaylaştırıcı	providing indirect or unobtrusive assistance, guidance, or supervision Doğrudan veya dolaylı bir kılavuzluk, danışmanlık ile süreci basitleştiren, bir sonuca (öğrenme, üretkenlik veya iletişim olarak) ulaştırın kimse
Intervention Müdahale	Action taken to improve a disorder or condition; therapy Bir durumu veya bozukluğu iyileştirmek için yapılan eylem; terapi
Logical thinking Mantıklı düşünme	Thinking that is coherent and logical; reasoning; abstract thought Tutarlı ve mantıklı olarak düşünme şekli; muhakeme; soyut düşünce
Nasendoscopy Nazoendoskopi	An examination of the anatomy and physiology of the velopharynx during speech using a flexible endoscope introduced via the nose Burundan sokulan esnek bir endoskop yardımı ile konuşma sırasında velofarenksin anatomi ve fizyolojisinin değerlendirilmesi
Proposes possible outcomes Muhtemel çıktıların önerisi	Explains possible results or consequences of a specific action or condition; makes a prognosis Belirli bir eylem ya da durumun sonuçları veya akıbeti hakkında fikir beyan etme; gidişatı önceden tahmin etme
Quality assurance Kalite güvencesi	Program for the systematic monitoring and evaluation of the various aspects of a project, service, or facility to ensure that standards of quality are being met Bir proje, hizmet veya kurumların farklı boyutlarının sistematik olarak gözlemlenmesi ve değerlendirmesiyle kalite standartlarının karşılandığından emin olduğunu gösteren program.
Rationale Gerekçe	An explanation of the basis or fundamental reasons for something; a set of reasons or a logical basis for a course of action or a belief; an explanation of the principles of some opinion, action, hypothesis, etc; also, the principles themselves Bir şeyin temel nedenlerini açıklama; bir eylem veya

	<p>inanışın mantıksal temelini belirli nedenlerle açıklama; bazı düşünce, eylem ve hipotezlerin genel ilkelerini açıklama; ayrıca, genel ilkelerin kendisi.</p>
Resilience Dayanıklılık/Başta çıkma	<p>Able to withstand or recover quickly from difficult conditions</p> <p>Zor koşullara dayanma ve bunlardan hızlı şekilde kurtulabilme</p>
Scope of practice Uygulama kapsamı	<p>The range of responsibility e.g. types of patients, or treatments and practice guidelines that determine the boundaries within which a professional practises.</p> <p>Sorumluluğun sınırları örn: mesleğin uygulama sınırlarını belirleyen uygulama rehberi, hasta veya terapi tipleri</p>
Service delivery models Hizmet sunma modelleri	<p>A set of principles, standards, policies and constraints used to guide the design, development and operation of services delivered by an SLT, with a view to offering a consistent service experience to a specific user community in a specific context.</p> <p>Belirli bir bağlamda belirli bir toplum için tutarlı hizmet sunma amacıyla, DKT'ler tarafından sunulacak hizmetlerin tasarımı, geliştirilmesi ve uygulamaya konulması gibi konularda rehberlik edecek standartları, politikaları, sınırlılıkları içeren yönerge, mevzuat.</p> <p>Service delivery includes the ways that therapy can be delivered to patients, e.g. in one to one clinician directed sessions, in group sessions, through training of other agents, through consultation, in different settings etc.</p> <p>Hizmet sunma, terapinin hangi yollardan verilmesi gerektiğini de kapsar; örneğin: bireysel terapi, grup terapisi, diğer uzmanların eğitilmesi yoluyla, eğitim danışmanlığı ya da konsültasyon yoluyla; farklı zaman ve ortamlarda gibi.</p>
Synthesize knowledge Bilgiyi sentezleme	<p>Combine knowledge from various sources or of various types to form a coherent whole</p> <p>Farklı kaynaklardan bilgileri veya farklı tiplerde bilgiyi tutarlı bir bütün oluşturma amacıyla birleştirme, kurgulama</p>
Visual communication Görsel iletişim	<p>Communication through visual aid; the conveyance of ideas and information in graphic or visual form. Visual communication solely relies on vision, and includes: signs,</p>

	<p>typography, drawing, graphic design, illustration, colour and electronic resources. It also explores the idea that a visual message accompanying text has a greater power to inform, educate, or persuade a person or audience.</p> <p>Görsel destek araçlarla iletişim; bilginin veya düşüncenin grafik veya görsel biçimlerle aktarılması. Görsel iletişim yalnızca görselliğe dayanmaktadır ve işaret, basılı materyal, çizim, grafik tasarımı, resim, renk ve elektronik araçlar içerebilir. Bir metne eşlik eden görsel mesajın kişi ya da dinleyicileri bilgilendirme, eğitme ya da ikna etme gücünü artırır.</p>
<p>Employers</p> <p>İşverenler</p>	<p>By employers we mean the persons responsible for overseeing the work of the SLT graduate – this may be the line manager to whom he or she is responsible who may be a more senior SLT or may be the Head of the Department in which the SLT works and who is aware of the nature and needs of the work/clients. It does not mean someone in administration who is remote from knowing the actual work of the SLT and needs of the clients.</p> <p>İşverenler terimi ile biz, DKT mezununun işini/çalışma kapsamını bilen/nezaret eden kişileri kastediyoruz. Bu kişi yeni mezunun çalıştığı ortamda/kurumda vakaların/hastaların ihtiyaçlarını ve işin niteliğinin farkında olan daha deneyimli bir uzman DKT, yönetici, müdür ya da bölüm başkanı olabilir. Bu kişi ile bir DKT'nin iş/çalışma kapsamını ve hasta ihtiyaçlarını bilmeyen ya da bu işlerin farkında olmayan bir yönetici kastedilmemektedir.</p>

ACRONYMS used in the survey

Ankette kullanılan KISALTMALAR

SLT: Speech Language Therapy/Therapist

DKT: Dil ve Konuşma Terapisti

EDS: Eating, Drinking, Swallowing

YİY: Yeme, İçme, Yutma

CT (scan) :Computerised Tomography

BT: Bilgisayarlı Tomografi

MRI (scan); **M**agnetic **R**esonance **I**maging.

MRG (tarama) : **M**anyetik **R**ezonans **G**örüntüleme

PET (scan) : **P**ositron **E**mission **T**omography

PET (tarama) : **P**ositron **E**misyon **T**omografi